

[Lannung.]

det danske Samfund, paa hvis Bekostning Milliarderne i Nationalbanken er brugt, har al mulig Anledning og al mulig Ret til at søge Skadesløsholdelse hos de paagældende gennem Tilbagebetaling af deres Fortjeneste. Jeg og mit Parti er, som Landet nu ligger, helt og fuldt enige med „Frit Danmark“s og „Ringens“ Ingeniørgruppers Udtalelse om, at ingen bør kunne faa varig økonomisk Fordel af Samarbejdet med Besættelsesmagten. Det er og maa være det danske Samfunds naturlige og berettigede Reaktion i hele dette Forhold. Og for vidtgaaende økonomiske Sanktioner for det store Flertals Vedkommende taler ogsaa Ønsket om at undgaa Belastningen ved at maatte bygge mange nye Fængsler og bære yderligere Millionbeløb — der nævnes mellem 20 Mill. Kr. og 30 Mill. Kr. — som nye aarlige Driftsudgifter. Gode, nye Boliger og Skoler er bedre end mange nye, fyldte Fængsler og et stort Apparat som Retsmaskineri og til Bevogtning, Forplejning o. s. v. Ogsaa dette taler i høj Grad for vidtgaaende økonomiske Sanktioner fremfor at paalægge de mindre alvorlige Forhold Straf.

Begrebet Værnemageri har været vanskeligt at definere. Lovens to Hovedbestemmelser er § 2, der fastslaar, at hvad man vil ramme, er det Samarbejde med Besættelsesmagten i erhvervmæssig Henseende, der er sket paa utilbørlig Maade, og § 4, der slutter sig hertil og giver Hovedeksemplerne paa, hvad der i Almindelighed vil være saa odiose Handlinger, at de maa falde ind under Begrebet utilbørligt Samarbejde, hvis da ikke diskulperende Omstændigheder i øvrigt maatte foreligge; og det maa herved erindres, at den foreslaaede Lov nu fremtræder som et Tillæg til Loven om Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed, hvoraf følger, at alle Handlinger, der er sket i Henhold til dansk Myndigheds Ordre eller Anvisning, er straffrie, og lige hermed maa efter Bemærkningerne til Lovforslaget stilles Anvisning eller Godkendelse fra en med Regeringen samarbejdende Erhvervsorganisation, eller at Samarbejdet i øvrigt er sket til Varetagelse af danske Interesser. Vi havde gerne set, at det, som § 4 er formuleret, udtrykkelig i selve Lovteksten var sagt, at den, der har handlet med Regeringens, respektive offentlig Myndigheds Tilskyndelse, Billigelse eller Godkendelse og holdt sig inden for den dermed givne Ramme eller Margen, ubetinget er straffri. Det burde vel i og for sig som en Selvfølge være overflødig, baade for saa vidt angaar

Straffelovstillægget og denne Lov, men ex tuto og for i alle Tilfælde at undgaa Tiltale i saadanne Tilfælde havde vi gerne set, at det udtrykkelig var sagt i selve Lovens Tekst. Jeg skal derfor kun for en Ordens Skyld udtale, at mit Partis Tilslutning til Lovens Vedtagelse gives under den Forudsætning, at Handlinger, foretaget med offentlig Myndigheds Tilskyndelse eller i Konsekvens deraf, er ubetinget straffri, selvfølgelig forudsat at man har handlet inden for Rammen af denne Tilskyndelse, Billigelse o. s. v. Jeg henstiller i øvrigt, at man ved Bedømmelsen af Strafværdigheden eller ikke fra Anklagemyndighedernes og fra Domstolens Side vil tage tilbørligt Hensyn til de Cirkulærer m. v. om Arbejde for Værnemagten, der foreligger fra Industriraadet og lignende Organer. Det er vigtige Momenter for at sætte en Handling i den rette Belysning, og de vil for øvrigt sikkert i mange Tilfælde føre til, at man ikke vil rejse Tiltale, respektive ikke vil straffe. Paa den anden Side kunde jeg som en Skærpelse af Løven bl. a. godt være gaaet med til i § 4 at optage Tanken i det Punkt, der findes i Post 3 i Ingeniørgruppernes Bemærkninger, og hvori det hedder, at det skal tages i Betragtning, hvorvidt vedkommende „ved utilbørlig Forvaltning af Arbejdet eller Leverancen har fordyret denne“. Der er utvivlsomt i adskillige Tilfælde forvaltet paa en ganske uforsvarlig og skandaløs og alt for dyr Maade — vi har sikkert allesammen hørt Eksempler derpaa — og tilmed paa en Maade, der ødelagde Arbejdsforholdene for det almindelige, civile Arbejde, et Forhold, der omtales i Ingeniørgruppernes Indlæg, og et Forhold, der utvivlsomt bør rammes efter Loven.

Heller ikke jeg kan lade være med at fremkomme med en enkelt Bemærkning om Ankeregelen. Ankebestemmelserne er jo uheldigvis blevet mindre rationelle, sagt med et mildt Udtryk. En Værnemager, der dømmes efter denne Lov, f. Eks. til 1, 2, 3 eller 4 Aar, kan frit anke; en Værnemager, der idømmes en større Straf, fra 4 til 10 Aar, efter Straffelovstillægget, kan ikke frit anke, nemlig kun med særlig Tilladelse. Men hvis man tænker sig, at en Værnemager efter Værnemagerparagraffen i Straffelovstillægget faar en større Straf, kan han igen frit anke. Det kniber lidt med Logikken og Konsekvensen i dette Forhold. Jeg havde derfor gerne set, at man havde givet Anken fri i begge Love.

Mine øvrige Bemærkninger om Enkeltheder i Lovforslaget mener jeg bedst at kunne fremføre under Udvalgsbehandlin-